

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

*Розглянуто й схвалено
на засіданні циклової комісії
природничо-наукової підготовки*

Протокол № _____

від “ _____ ” _____ 20 _____ р.

Голова циклової комісії _____ А.В. Порецький

**КОМПЛЕКС
МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Кількість навчальних годин: 29

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

Розроблено: Соколовим О.В., викладачем-методистом,
викладачем іноземної мови
Пархоменко В.І., спеціалістом I категорії,
викладачем іноземної мови

Теми самостійних робіт

1. Захоплююче життя слова: слова латинського походження в українській мові (школа, студент, таблиця, директор, лекція, аудиторія).
2. За допомогою словників установити, що таке міф — дійсне, історичне, вигадане? Різновиди міфів.
3. За допомогою довідкової літератури встановити етимологію слів *м'ята*, *алтея*, *конвалія*, *зубривка*, *валеріана*, *беладона* тощо.
4. Опрацювати додатково теоретичний матеріал про порядок слів та правило перекладу простого латинського речення.
5. Вивчити додатково матеріали про залежність відмінкових закінчень іменників у Acc. та Abl. від вживання перед ними прийменників.
6. Терміни. Види термінів. Утворення клінічних термінів, які означають назви методів лікування, обстеження та дослідження за допомогою кінцевих терміноелементів: *-graphia*, *-metria*, *-gramma*, *-scopia*.
7. Лікарські форми. Лікарські форми, які вживають за кордоном.
8. Латинські префікси, які використовують для утворення клінічних термінів: *intra-*, *post-*, *sub-*, *super-*, *inter-*, *supra-*.
9. Етимологія назв дерев на *-us*.
10. Назви препаратів, які включають до свого складу позначення лікарської форми: *мазь новокаїнова*, *сироп алтейний*, *настоянка валеріанова*, *олія вазелінова*.
11. Прізвища в назвах лікарських препаратів.
12. Частотні відрізки в тривіальних назвах лікарських препаратів. Транслітерація тривіальних назв лікарських засобів.
13. Встановити етимологічні витoki запропонованих викладачем слів типу *калорія*, *гуманність*, *флора*, *легальний*, *гонорар*.
14. Утворення назв патологічних процесів і станів за допомогою кінцевих терміноелементів: *-necrosis*, *-ptosis*, *-sclerosis*, *-stenosis*, *-rrhexis*.
15. Іменники середнього роду грецького походження на *-ma*.
16. Опрацювати запропонований викладачем додатковий матеріал та простежити за використанням прикметників у різних ступенях порівняння в назвах лікарських рослин: *Cucurbita maxima*, *Plantago major*, *Polygonum minus*, *Vinca minor*, *Chelidonium majus*.
17. Ступені порівняння прикметників прийменникового походження.
18. Звороти зі словом *dies* у медичній термінології.
19. Грецькі числівники-префікси: *di-*, *tri-*, *tetra-*, *pent-*, *hex-*, *hept-*, *octo-* в назвах лік.засобів та полівітамінних препаратів.

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

**Тема: Захоплююче життя слова: слова латинського
походження в українській мові”**

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба навести приклади слів латинського походження в українській мові (школа, студент, таблиця, директор, лекція, аудиторія).
Необхідно розбити ці слова на частини мови та виділити більш поширену групу. Далі треба зробити аналіз частоти вживання слів латинського походження у літературній та у професійній мовах.

Становлення граматики та її вплив на розвиток основних європейських мов теж може бути освітленим у цій роботі.

Цікава інформація про детальну етимологію декількох слів може доповнити зміст роботи. На занятті ця тема не була викладена, її немає у навчальному плані, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 – 3 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

Також багато матеріалу можна знайти у словниках та у Інтернеті.

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен володіти як спеціальною анатомічною, клінічною та фармацевтичною лексикою з етиології латинських запозичень у рідній мові. Актуальність вивчення латини підтверджується щоденним використанням латинської термінології у медичній практиці.

II. Навчальна мета: Пояснити необхідність володіння латиною, як

фаховою мовою.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні латинські запозичення, їх роль у створенні фахової термінології у багатьох галузях.	Розуміти значення латини у медицині, знати основні термінотворчі елементи латини, назвати українські слова латинського походження

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Українська мова	Поняття «запозичення»	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Знайти латинські терміни у медичних текстах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу можна знайти у Інтернеті.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати інформацію про запозичення з латинської мови, назвати основні галузі фахової мови, які мають найбільшу кількість латинських слів.	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 – 3 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: « Міф — дійсне, історичне, вигадане?
Різновиди міфів»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101“Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба за допомогою словників установити, що таке міф — дійсне, історичне, вигадане? Навести матеріал про виникнення міфів, їх пррзновиди та значення у античній літературі.

Необхідно назвати основні види міфів. Також треба написати 10 – 15 назв найвідоміших міфів та їх авторів.

Становлення античної літератури, її вплив на розвиток основних європейських мов, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 відомих Богів та інших головних героїв античних міфів.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 3 – 4 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**
- **Будь-який підручник з античної літератури**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен не тільки володіти необхідним лексичним та граматичним матеріалом з латини, а й бути обізнаним у курсі зарубіжної літератури, знати античних поетів та зміст найвідоміших античних міфів.

II. Навчальна мета: Розширити знання з античної літератури.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основних героїв античних міфів, їх роль у історії світової літератури	Розказати зміст декількох міфів та пояснити їх сюжет

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Представників світової літератури	Використовувати знання
Антична література	Міфи та їх героїв	Переказати відомі міфи та пояснити їх сюжет

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у Інтернеті та у підручниках з світової літератури.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Назвати основних представників античності, переказати сюжет декількох міфів.	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 4 -5 сторінок

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: *«Етимологія слів м'ята, алтея, конвалія,
зубрівка, валеріана, беладона тощо»*

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба за допомогою довідкової літератури встановити етимологію слів *м'ята, алтея, конвалія, зубрівка, валеріана, беладона* та інших, які звучать латинською та українською мовами однаково.

У першій частині роботи треба виписати декілька таких назв лікарських рослин латинською мовою та перекласти їх українською та російською.

У другій частині надати інформацію про їх лікарські властивості.

У третій частині розкрити етимологію походження цих назв.

Необхідно назвати основні фармацевтичні назви лікарських засобів, які походять від вказаних назв лікарських рослин.

Наприклад:

Glycyrrhiza - Glycyrrinum

Valeriana - Valocardinum, Corvalolum

Становлення лексики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні запозичення, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 рецептів з назвами лікарських засобів або лікарських рослин, де вжито такі іменники.

На занятті тема запозичень не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 – 3 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських назв лікарських рослин, які вживаються у фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити встановлювати та досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні назви лікарських рослин, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких назв лікарських рослин, які схожі з українськими назвами.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Назви лікарських рослин	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання запозичень	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Пояснити лікарські властивості рослин

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати схожі з українськими латинські назви лікарських рослин - Дослідити етиологію українських назв лікарських рослин. - Написати рецепти з цими назвами	Оформити у вигляді рецептів.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 – 3 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Порядок слів та правило перекладу
простого латинського речення»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба опрацювати додатково теоретичний матеріал про порядок слів та правило перекладу простого латинського речення.

Необхідно назвати основні правила побудови речення, вказати місце дієслова (присудка).

. Також необхідно написати 10 – 15 речень латиною та перекласти їх на українську. При цьому обов'язково визначити головні та другорядні члени речення.

Становлення синтаксису та його вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні правила, теж може бути освітленим у цій роботі.

На занятті ця тема була викладена не досить докладно за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 – 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

Також необхідно використовувати конспект.

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти головні та другорядні члени речення.

II. Навчальна мета: Навчити основним правилам техніки перекладу.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні синтаксичні правила	Виділяти для правильного перекладу основні та другорядні члени речення

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Синтаксичні правила, будову речень	Визначати головні члени речення
Українська мова	Синтаксичні правила, будову речень	Використовувати знання

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати 3 – 4 прості речення та перекласти їх. 2. Визначити головні та другорядні	Оформити у вигляді граматичних завдань.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 – 2сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Залежність відмінкових закінчень іменників у
Асс. та Abl. від вживання перед ними
прийменників»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба вивчити додатково матеріали про залежність відмінкових закінчень іменників у Acc. та Abl. від вживання перед ними прийменників.

Данна робота вимагає знань з граматики, а саме:

- граматичні категорії іменників та відмінкові закінчення іменників
- прийменники та правила їх вживання

У роботі необхідно написати декілька словосполучень з прийменниками та перекласти їх. Дослідити зміни у перекладі при вживанні іменників з одними й тими самими прийменниками, але у різних відмінках (Acc. та Abl)

Наприклад:

In aqua (Abl.) в воду

In aquam (Acc.) в воді

Також необхідно написати 10 речень, де вжито подібні словосполучення..

Наприклад:

Додай в олію / Розчини в олії

Розведи в воді / Поклади у воду

, латиною з перекладом на українську мову.

Становлення граматики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні правила, теж може бути освітленим у цій роботі. Тобто треба навести приклади з англійської або німецької мови.

На занятті ця тема була викладена не досить докладно за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення граматичних конструкцій латинських словосполучень та вживати їх у клінічній та фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити розуміти латинські прийменники у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні прийменники, відмінкові закінчення іменників	Розрізняти переклад іменників з прийменниками у різних відмінках (Acc. та Abl)

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Відмінкові закінчення іменників, прийменники та їх управління	Використовувати знання при перекладі
Українська мова	Відмінкові закінчення іменників, прийменники	Використовувати знання при перекладі

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Написати словосполучення з іменниками 2. Визначити відмінок та перекласти їх.	Оформити у вигляді граматичних завдань.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 10 – 20 словосполучень

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

*Розглянуто й схвалено
на засіданні циклової комісії
природничо-наукової підготовки*

Протокол № _____

від “___” _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ А.В. Порецький

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Терміни. Види термінів. Утворення клінічних термінів, які означають назви методів лікування, обстеження та дослідження за допомогою кінцевих терміноелементів»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба роз'яснити, що таке «терміни». Дати визначення видів термінів. Проаналізувати утворення клінічних термінів, які означають назви методів лікування, обстеження та дослідження за допомогою кінцевих терміноелементів: *-graphia*, *-metria*, *-gramma*, *-scopia*.

У першій частині наадти всю інформацію про терміни та термінологію, їх походження та вживання у різних галузях.

Далі пояснити на які види їх підрозділяють, та навести приклади.

Навести приклади найпоширеніших клінічних термінів з їх поясненнями.

Дослідити утворення термінології у клінічній практиці за допомогою кінцевих терміноелементів: *-graphia*, *-metria*, *-gramma*, *-scopia*. Навести приклади

Наприклад:

Mammographia, Thermometria, Gastroscopia

На занятті тема «Терміноелементи» була викладена досить докладно, тому конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських та грецьких дублетів суфіксів у анатомічній, клінічній та фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити розуміти латинські суфікси у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні клінічні та анатомічні суфікси, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких дублетів суфіксів та вживати їх у клінічній термінології.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Суфікси	Використовувати знання
Українська мова	Запозичені суфікси	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Знайти латинські терміни з суфіксами у медичних текстах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з греко-латинськими суфіксами, яка використовується у клінічній термінології та перекласти їх.	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 15 – 20 термінів

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

**Тема: «Лікарські форми. Лікарські форми, які
вживають за кордоном»**

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба надати інформацію про існуючі лікарські форми, їх властивості та особливості при використанні. Також завданням є дослідити лікарські форми, які вживають за кордоном.

При описуванні лікарських форм треба написати усі назви латинською та українською мовами. Навести приклади найбільш уживаніших лікарських засобів, які використовуються у тій чи іншій лікарській формі.

Наприклад:

Розчин (Solutio, onis)

Тут треба надати визначення, що таке розчин та якими вони бувають.

Далі треба навести приклади розчинів латинською та українською мовами

Solutio Ammonii caustici – розчин нашатирю

Solutio Iodi spirituosa – спиртовий розчин йоду

Необхідно також написати 10 – 15 рецептів з назвами лікарських засобів, де вжито назви лікарських форм.

На занятті ця тема була викладена досить докладно, але у зв'язку з фармацевтичною інформацією її винесено окремо на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен знати все про лікарські форми та використовувати їх назви у рецептах та у фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити назвам лікарських форм латиною та подальшому їх вживанню у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні лікарські форми, їх роль у фармацевтиці	Вживати назви лікарських форм з назвами лікарських препаратів у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Медичну термінологію	Використовувати знання
Українська мова	Відміни іменників	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію (основні лікарські форми)	Вживати ці назви у рецептах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з назвами лікарських форм та перекласти їх.	Оформити у вигляді рецептів.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана об'ємом 15 – 20 термінів

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Латинські префікси, які використовують для
утворення клінічних термінів»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба навести матеріал про латинські префікси, які використовують для утворення клінічних термінів: *intra-*, *post-*, *sub-*, *super-*, *inter-*, *supra-*.

Необхідно виписати усі відомі клінічні терміни з греко-латинськими дублетами префіксів, які використовуються у медичній (клінічній) термінології, українською та латинською мовами.

Необхідно розбити ці терміни на частини мови: іменники, прикметники, прислівники. Дослідити, в яких частинах мови такі префікси зустрічаються найбільше.

Також необхідно написати 10 – 15 анатомічних термінів чи захворювань латиною з перекладом на українську мову, де вжито вказані префікси.

Становлення граматики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні префікси, теж може бути освітленим у цій роботі.

На занятті ця тема була викладена не досить докладно за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських та грецьких дублетів префіксів у анатомічній, клінічній та фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити розуміти латинські префікси у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні клінічні та анатомічні префікси, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких дублетів префіксів та вживати їх у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Префікси	Використовувати знання
Українська мова	Запозичені префікси	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Знайти латинські терміни з префіксами у медичних текстах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з греко-латинськими префіксами, назвати основні префікси та перекласти їх.	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 15 – 20 термінів

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ

«Основи латинської мови з
медичною термінологією»

Тема: «Етимологія назв дерев на *-us*»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба наадти інформацію про етимологію назв дерев на –us. Навести приклади відомих назв дерев та пояснити їх.

Граматичний матеріал про особливості відмінювання цих слів та визначення їх роду теж треба надати у цій роботі.

Далі треба написати назви дерев, які використовуються у медичній термінології..

Історичний матеріал про греко-латинські дублети тут буде незайвим.

Сюди треба віднести фармацевтичні назви лікарських засобів, де вжито назви дерев. Фармацевтична інформація про їх лікувальні властивості теж необхідна в роботі.

Також необхідно написати 10 – 15 рецептів, де вжито такі іменники, латиною з перекладом на українську мову.

На занятті ця тема була викладена досить докладно, її винесено на самостійне вивчення для опрацювання рецептурної термінології. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

У всіх трьох підручниках ця тема пояснена зрозуміло, у достатньому об'ємі.

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
(у всіх розділах по темі «Іменник»).
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
(у всіх розділах по темі «Іменник»).
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**
(у всіх розділах по темі «Іменник»).

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти назви дерев латинською мовою у фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити вживати латинські та грецькі назви дерев у складній медичній термінології. Знати їх написання та переклад.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні назви дерев їх роль у створенні фахової термінології	Правильно писати та відмінювати назви дерев латиною та вживати ці терміни у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Назви дерев	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Знайти латинські та грецькі назви дерев та вживати їх у рецептах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з назвами дерев на -us, знати їх переклад.	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 15 – 20 термінів

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Назви препаратів, які включають до свого складу позначення лікарської форми»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба підібрати назви препаратів, які включають до свого складу позначення лікарської форми: *мазь новокаїнова, сироп алтейний, настоянка валеріанова, олія вазелінова*.

Для цього спочатку необхідно надати інформацію про існуючі лікарські форми, їх властивості та особливості при використанні.

При описуванні лікарських форм треба написати усі назви латинською та українською мовами. Навести приклади найбільш уживаніших лікарських засобів, які містять у своїй назві позначення лікарської форми.

Наприклад:

Розчин (Solutio, onis)

Тут треба надати визначення, що таке розчин та якими вони бувають.

Далі треба навести приклади розчинів латинською та українською мовами

Solutio Ammonii caustici – розчин нашатирю

Solutio Iodi spirituosa – спиртовий розчин йоду

Запропоновані для аналізу наступні лікарські засоби:

мазь новокаїнова

сироп алтейний

настоянка валеріанова

олія вазелінова

нашатирно-ганусові краплі

Необхідно також написати 10 – 15 рецептів з назвами лікарських засобів, де вжито назви лікарських форм.

На занятті ця тема була викладена досить докладно, її винесено на самостійне вивчення для опрацювання рецептурної термінології. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

У всіх трьох підручниках ця тема пояснена зрозуміло, у достатньому об'ємі.

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення усіх лікарських форм, знати їх лікувальні властивості та особливості використання.

II. Навчальна мета: Навчити використовувати назви лікарських форм у складній медичній термінології. Знати їх написання та переклад.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні лікарські форми, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських назв лікарських форм та вживати ці терміни у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Українська мова Фармакологія	Будову словосполучень Фахову термінологію: лікарські форми	Відмінювати словосполучення Писати назви лікарських засобів, що містять у своєму складі назви лікарських форм.

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію, знати її переклад.	Оформити у вигляді таблиці.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 15 – 20 термінів

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Прізвища в назвах лікарських препаратів»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У самостійній роботі треба дослідити вживання прізвищ в назвах лікарських препаратів.

Для цього необхідно виписати з фармацевтичного довідника або з підручника з фармакології основні назви лікарських засобів, які в своєму складі мають прізвища. Частіше це прізвища людей, які винайшли ці засоби. Бажано розбити ці назви на групи залежно від лікарських форми.

Сюди можна віднести також клінічні терміни (назви хвороб) .

Роботу треба оформити у вигляді таблиці, де вжито такі назви, латиною з перекладом на українську мову.

Маленька інформація про людей, прізвища яких будуть згадані у роботі, теж буде актуальною у цьому випадку.

Також необхідно написати декілька рецептів з назвами лікарських засобів, які в своєму складі мають прізвища.

На занятті ця тема була викладена не досить докладно за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення для опрацювання рецептурної термінології. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 3 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен розуміти при читанні та використовувати назви лікарських засобів, де вжито прізвища.

II. Навчальна мета: Навчити користуватися складною медичною термінологією. Знати її написання та переклад.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні клінічні та фармацевтичні терміни з прізвищами, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення таких назв та вживати ці терміни у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Українська мова Фармакологія	Написання та відмінювання прізвищ Фахову термінологію, видатних фармацевтів	Використовувати знання Використовувати назви медикаментів із прізвищами у своєму складі.

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з прізвищами, знати їх переклад.	Оформити у вигляді таблиці.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 3 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Частотні відрізки в поширених назвах
лікарських препаратів. Транскрипція поширених
назв лікарських засобів»

Кількість навчальних годин: 2

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У самостійній роботі треба дослідити всі існуючі частотні відрізки в тривіальних назвах лікарських препаратів, їх вживання у медичній термінології. Транслітерація тривіальних назв лікарських засобів також є завданням у цій роботі. Отже необхідно надати визначення, що таке «частотні відрізки», виписати основні частотні відрізки, та перекласти їх.

Сюди можна віднести також клінічні назви хвороб.

Також необхідно написати 20 - 25 назв лікарських засобів, де вжито такі вірізки у вигляді таблиці, поряд надати транслітерацію кожної назви та переклад на українську мову.

Також необхідно написати декілька рецептів з назвами лікарських засобів, які в своєму складі мають частотні відрізки.

Становлення граматики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні частотні відрізки, теж може бути освітленим у цій роботі.

На занятті ця тема була викладена досить докладно, її винесено на самостійне вивчення для опрацювання рецептурної термінології. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

У всіх трьох підручниках ця тема пояснена зрозуміло, у достатньому об'ємі.

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**

- **Олійник Р. «Латинська мова»**

- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти читати та розуміти медичні терміни з відомими частотними відрізками,

II. Навчальна мета: Навчити самостійно писати та перекладати медичні терміни зі складними частотними відрізками.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні клінічні та фармацевтичні терміни, граматичні форми усіх частин мови при створенні фахової термінології	Використовувати вивчені правила та фахову лексику при написанні рецептів.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Поняття про частини слова	Використовувати знання
Українська мова	Будову слова, складні слова	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Розуміти фахову термінологію.

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато граматичного матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з частотними відрізками, перекласти її. Написати рецепти	Оформити у вигляді таблиці та рецептів.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, текст має бути об'ємом 2 - 3 сторінки

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Етимологічні витоки слів типу *калорія, гуманність, флора, легальний, гонорар*»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101“Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба за допомогою довідкової літератури встановити етимологічні витoki запропонованих викладачем слів типу *калорія, гуманність, флора, легальний, гонорар*.

У першій частині роботи треба виписати декілька таких слів латинською мовою та перекласти їх українською та російською. Бажано розділити ці слова на галузі вживання: географія, політика, юриспруденція, медицина, ботаніка тощо.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження.

У третій частині у вигляді таблиці надати ці слова разом з утвореними від них іншими однокорінними словами.

Наприклад:

Легальний – легалізація - легалізувати

Становлення лексики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні запозичення, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 словосполучень з цими словами латиною та українською мовою.

На занятті тема запозичень не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**
- **Будь-який орфографічний словник**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських запозичень у рідній мові, які вживаються у повсякденному житті та у термінології.

II. Навчальна мета: Навчити встановлювати та досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні латинські запозичення, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких запозичень.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Латинські запозичення	Використовувати знання
Українська мова	Правила викоритсаня запозичень	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Пояснити значення аналізованих слів

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські запозичення у рідній мові - Дослідити етиологію таких слів. - Написати словосполучення з цими словами	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Утворення назв патологічних процесів і станів
за допомогою кінцевих терміноелементів»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба дослідити утворення назв патологічних процесів і станів за допомогою кінцевих терміоелементів: *-necrosis*, *-ptosis*, *-sclerosis*, *-stenosis*, *-rrhexis*.

У першій частині роботи треба надати переклад таких терміоелементів та пояснити їх вживання у складній медичній термінології. слів латинською мовою та перекласти їх українською та російською. Бажано розділити ці слова на галузі вживання: географія, політика, юриспруденція, медицина, ботаніка тощо.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження.

У третій частині у вигляді таблиці надати ці слова разом з утвореннями від них іншими однокорінними словами.

Наприклад:

Легальний – легалізація - легалізувати

Становлення лексики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні запозичення, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 словосполучень з цими словами латиною та українською мовою.

На занятті тема запозичень не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**
- **Будь-який орфографічний словник**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських запозичень у рідній мові, які вживаються у повсякденному житті та у термінології.

II. Навчальна мета: Навчити встановлювати та досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні латинські запозичення, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких запозичень.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Латинські запозичення	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання запозичень	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Пояснити значення аналізованих слів

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські запозичення у рідній мові - Дослідити етимологію таких слів. - Написати словосполучення з цими словами	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Іменники середнього роду грецького
походження на *-та*»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба дослідити вживання іменників середнього роду грецького походження на *-та*.

У першій частині роботи треба дослідити утворення назв патологічних процесів і станів за допомогою кінцевих терміноелементів грецького походження: *-та*

Далі треба надати переклад таких клінічних термінів та пояснити їх вживання у складній медичній термінології., перекласти їх українською мовою.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження. Пояснити значення суфікса *-та*

Наприклад:

Mioma

Fibroma

Lipoma

Haematoma

Процес словотворення таких складних термінів та його вплив на клінічну термінологію у європейських мовах, де існують подібні запозичення, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 термінів з цим суфіксом латиною та українською мовою.

На занятті тема запозичень не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- **Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»**
- **Олійник Р. «Латинська мова»**
- **Городкова Ю.І. «Латинский язык»**
- **Будь-який орфографічний словник**

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських сіфіксів у рідній мові, які вживаються у медичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити встановлювати та досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні греко-латинські суфікси, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких частин слова.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Латинські суфікси	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання запозичень	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Пояснити значення аналізованих слів

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
  - Олійник Р. «Латинська мова»
  - Городкова Ю.І. «Латинский язык»
- Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські запозичення термінів у рідній мові - Дослідити етимологію слів з суфіксом -ma. - Написати словосполучення з цими словами	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Використання прикметників у різних ступенях порівняння в назвах лікарських рослин»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101“Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба опрацювати запропонований викладачем додатковий матеріал та простежити за використанням прикметників у різних ступенях порівняння в назвах лікарських рослин: *Cucurbita maxima*, *Plantago major*, *Polygonum minus*, *Vinca minor*, *Chelidonium majus*.

У першій частині роботи треба надати переклад найбільш уживаніших прикметників у ботанічних назвах. Далі треба пояснити їх вживання у складній медичній термінології. Навести приклади таких назв та перекласти їх українською та російською. Бажано розділити ці слова на групи, залежно від ступеню порівняння прикметників.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження.

У третій частині у вигляді таблиці надати ці прикметники разом з утвореними від них назвами рослин. При можливості розмістити зображення таких лікарських рослин.

Наприклад:

Становлення лексики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні запозичення у фармакогнозії, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 рецептів з цими словами латиною та українською мовою.

На занятті ця тема не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»
- Будь-який орфографічний словник

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських назв лікарських рослин з прикметниками, які вживаються у медичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології та вживати прикметники у різних ступенях порівняння.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Прикметники та ступені їх порівняння, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських прикметників та вживати їх у медичній термінології

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Ступені порівняння прикметників	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання прикметників	Використовувати знання
Фармакогнозія	Фахову термінологію (лікарські рослини)	Пояснити значення аналізованих слів

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські назви лікарських рослин з прикметниками - Дослідити ступінь порівняння прикметників - Написати переклад цих назв та рецепти з назвами цих рослин	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

**Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Ступені порівняння прикметників
прийменникового походження»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба опрацювати запропонований викладачем додатковий матеріал та простежити за використанням ступенів порівняння прикметників прийменникового походження.

У першій частині роботи треба надати переклад найбільш уживаніших конструкцій порівняння одного предмета з іншим:

Більший ніж...

Найбільший з ...

Треба пояснити граматичну конструкцію таких порівнянь.

Наприклад: При порівнянні одного предмета з іншим прикметник ставиться у *Comparativus*, а предмет, з яким порівнюємо, у називному відмінку с прийменником *quam*:

Наприклад: *Cartilago mollior est, quam os*

Хрящ м'якшій ніж кістка.

Далі треба пояснити їх вживання у складній медичній термінології. Навести приклади таких назв та перекласти їх українською та російською. Бажано розділити ці слова на групи, залежно від ступеню порівняння прикметників.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження.

У третій частині у вигляді таблиці надати ці прикметники разом з утвореними від них клінічними назвами чи виразами.

Становлення лексики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні запозичення у фармакогнозії, теж може бути освітленим у цій роботі.

Необхідно також написати 10 – 15 рецептів з цими словами латиною та українською мовою.

На занятті ця тема не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

- Будь-який орфографічний словник

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських прикметників, які вживаються у медичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити досліджувати етимологію латинських слів у складній медичній термінології та вживати прикметники у різних ступенях порівняння.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Прикметники та ступені їх порівняння, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських прикметників та вживати їх у медичній термінології

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Ступені порівняння прикметників	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання прикметників	Використовувати знання
Фармакогнозія	Фахову термінологію (лікарські рослини)	Пояснити значення аналізованих слів
Анатомія	Фахову термінологію	Використовувати знання

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські назви з прикметниками - Дослідити ступінь порівняння прикметників - Написати переклад цих назв	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

**«Основи латинської мови з
медичною термінологією»**

Тема: «Звороти зі словом *dies* у медичній
термінології»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба дослідити вживання зворотів зі словом *dies* у медичній термінології.

У першій частині роботи треба надати переклад таких словосполучень та пояснити їх вживання у складній медичній термінології. Бажано розділити ці слова на групи: рецептурна термінологія, клінічна термінологія тощо.

У другій частині надати інформацію про етимологію їх походження та особливості граматичної конструкції

У третій частині у вигляді таблиці надати ці слова разом з утвореними від них іншими однокорінними словами.

Необхідно також написати 10 – 15 словосполучень з цими словами латиною та українською мовою у різних відмінках та дослідити особливості їх перекладу у різних відмінкових формах.

На занятті тема запозичень не була викладена за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект не має достатньої інформації.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 1 годину.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»
- Будь-який орфографічний словник

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських слів, які вживаються у різних відмінках.

II. Навчальна мета: Навчити встановлювати та досліджувати граматичні форми латинських слів у складній медичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні латинські відмінки, їх роль у перекладі фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких слів.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Відмінки іменників	Використовувати знання
Українська мова	Правила використання відмінків	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Пояснити значення аналізованих слів

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
  - Олійник Р. «Латинська мова»
  - Городкова Ю.І. «Латинский язык»
- Також багато матеріалу є в інтернеті та у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
- Підібрати латинські словосполучення зі словом dies - Дослідити етиологію таких слів. - Написати словосполучення з цими словами	Оформити у вигляді реферату.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 -2 сторінки

Комунальний заклад
“Бердянський медичний коледж”
Запорізької обласної ради

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«Основи латинської мови з
медичною термінологією»

Тема: «Грецькі числівники-префікси: *di-*, *tri-*, *tetra-*,
pent-, *hex-*, *hept-*, *octo-* в назвах лікарських
засобів та полівітамінних препаратів»

Кількість навчальних годин: 1

Спеціальність: 5.12010101 “Лікувальна справа”

Курс: II

У названій самостійній роботі треба навести матеріал про грецькі числівники-префікси: *di-*, *tri-*, *tetra-*, *pent-*, *hex-*, *hept-*, *octo-* в назвах лікарських засобів та полівітамінних препаратів.

Необхідно виписати усі відомі фармацевтичні терміни з греко-латинськими дублетами префіксів, які використовуються у медичній (клінічній) термінології, українською та латинською мовами.

Необхідно розбити ці терміни на назви лікарських засобів та назви полівітамінних препаратів. Дослідити, які числівники-префікси зустрічаються найбільше.

Також необхідно написати 10 – 15 рецептів з такими назвами латиною з перекладом на українську мову, де вжито вказані префікси.

Становлення граматики та її вплив на розвиток основних європейських мов, де існують подібні префікси, теж може бути освітленим у цій роботі.

На занятті ця тема була викладена не досить докладно за дефіцитом часу, тому її винесено на самостійне вивчення. Отже конспект стане у нагоді при підготовці до цієї роботи.

Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 1 - 2 сторінки, для цього передбачено 2 години.

Для виконання самостійної роботи з названої теми необхідно використовувати наступну літературу :

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

I. Актуальність теми:

Спеціаліст медик повинен вміти виділяти при читанні та розуміти значення латинських та грецьких дублетів префіксів у анатомічній, клінічній та фармацевтичній термінології.

II. Навчальна мета: Навчити розуміти латинські префікси у складній фармацевтичній термінології.

В результаті самостійної роботи

Студент повинен знати	Студент повинен уміти
Основні числівники та префікси, їх роль у створенні фахової термінології	Розуміти значення латинських та грецьких дублетів префіксів та вживати їх у рецептах.

III. Базові знання, вміння та навички, необхідні для виконання самостійної роботи з теми:

Дисципліна	Знати	Вміти
Іноземна мова	Префікси	Використовувати знання
Українська мова	Запозичені префікси	Використовувати знання
Фармакологія	Фахову термінологію	Знайти латинські терміни з префіксами у медичних текстах

IV. Зміст теми додається.

V. Основна та рекомендована література:

- Іваницька П. «Латинська мова з медичною термінологією»
- Олійник Р. «Латинська мова»
- Городкова Ю.І. «Латинский язык»

Також багато матеріалу є у конспекті з латини.

VI. Орієнтовна карта для самостійної роботи:

Основні завдання	Вказівки	Примітки
1. Підібрати термінологію з греко-латинськими числівниками-префіксами, назвати основні префікси та перекласти їх.	Оформити у вигляді реферату з рецептами.	Самостійна робота з названої теми повинна бути написана українською мовою, об'ємом 15 – 20 термінів

